

Roczne remanenty redaktora naczelnego

Minął kolejny rok intensywnej pracy zespołu redakcyjnego *Przeglądu Geologicznego (PG)*. Ta intensywność wynika przede wszystkim z dużej aktywności Autorów, którzy nam zaufali i przysłali swoje artykuły celem publikacji. Rocznik 2025 *PG* zawiera 1168 stron, czyli przeciętnie prawie 100 stron przypada na numer! Po raz pierwszy od wielu lat wydano 2 w pełni anglojęzyczne numery *PG*, poświęcone ważnym problemom o znaczeniu międzynarodowym. Są to: numer lutowy, zawierający artykuły dotyczące zmian klimatu, i marcowy, w całości poświęcony tematyce surowców krytycznych, przygotowany na potrzeby *High Level Conference on EU Raw Materials Policy, 5–7 May, 2025, Cracow*, zorganizowanej w ramach polskiej prezydencji w UE. Problematyka zmian klimatu wzbudziła bardzo duże zainteresowanie i wywołała dość burzliwą dyskusję naukową, czego wyrazem były artykuły polemiczne opublikowane w języku angielskim w numerach majowym i listopadowym. Również w numerze październikowym, przygotowanym na II Kongres Surowcowy, znalazł się jeden artykuł w języku angielskim, nadesłany przez współpracowników PIG z Rwandy.

Publikowanie artykułów w języku angielskim wprowadzono w celu rozszerzenia kręgu Czytelników, a także Autorów i Recenzentów artykułów o osoby spoza Polski i przez to zwiększenie liczby cytowań. Spotkało się to z różnymi opiniami Czytelników. Część z nich uznała, że czasopismo jest polskojęzyczne, adresowane do polskiego odbiorcy, więc publikowanie artykułów w języku obcym jest swoistą ekstrawagancją. Inni z kolei przyjęli to jako otwarcie się na nowych Odbiorców. W tym samym celu podjęto też decyzję o reaktywacji działu *Geologia za granicą*, w którym będą się pojawiały artykuły publikowane w języku angielskim, ale z polskim tytułem, słowami kluczowymi i abstraktem. Dodatkowym uzasadnieniem wprowadzenia takiego działu jest to, że polskie instytucje naukowe, m.in. wyższe uczelnie, Polska Akademia Nauk i przedsiębiorstwa działające w sektorze geologiczno-surowcowym, są coraz bardziej aktywne na niwie międzynarodowej. Przykładowo Państwowy Instytut Geologiczny intensywnie współpracuje z wieloma krajami Afryki, a także z Mongolią, Wietnamem, Argentyną, Dominikaną, ponadto prowadzi badania na Antarktydzie, Pacyfiku czy grzbiecie atlantyckim. Warto więc podzielić się swoimi wynikami badań również na arenie międzynarodowej. Należy też dać szansę na publikowanie artykułów naszym zagranicznym współpracownikom. Wielu z nich dysponuje materiałami, które mogą zainteresować polskich inwestorów. Warto spróbować!

Z dniem 1.09.2025 r. został zmieniony skład Redaktorów Działowych i Rady Redakcyjnej *PG*. Ta zmiana pociągnęła za sobą istotną korektę w sposobie pracy i nałożyła wiele obowiązków, zwłaszcza na Redaktorów Działowych. Korzystając z okazji, serdecznie dziękuję dotychczasowym Członkom tych dwóch zespołów za ich pracę na rzecz *PG*. Obecnie każdy artykuł i komunikat naukowy, jaki napływa do Redakcji *PG*, jest przekazywany do jednego z Redaktorów Działowych, specjalisty w tematyce nadesłanego artykułu. Zadaniem redaktora prowadzącego artykuł jest ocena tekstu artykułu, dobór recenzentów, weryfikacja wprowadzenia poprawek zgodnie z uwagami Recenzentów i akceptacja do opublikowania. Celem wprowadzenia tej zmiany było przyspieszenie całego procesu publikacji artykułów i dbałość o zwiększenie ich poziomu

merytorycznego. Należy podkreślić, że na współpracę w roli Redaktorów Działowych zgodziło się wielu wybitnych naukowców, za co im serdecznie dziękuję. Pewną rekompensatą za ich wkład w przygotowanie prac do druku jest umieszczenie tuż pod angielskim tytułem artykułu nazwiska redaktora prowadzącego. Z kolei Rada Redakcyjna *PG* składa się obecnie wyłącznie z osób z zagranicy i ma charakter konsultacyjny oraz wspierający działania redakcji.

Kolejną sprawą ważną dla redaktora naczelnego i wydawcy jest utrzymanie druku *PG*. Po 2 latach przerwy, kiedy *PG* był publikowany wyłącznie w wersji internetowej, w ubiegłym roku została przywrócona również wersja drukowana. Cieszy się ona dużym zainteresowaniem Czytelników. Koszt druku jest dość wysoki i niestety nie będzie dalej pokrywany z dotacji statutowej, którą PIG otrzymuje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) na działalność naukową. Należy podkreślić, że *PG* nie jest organem PIG-PIB, lecz jest czasopismem informacyjno-naukowym całego środowiska geologicznego w Polsce, dlatego też źródłem finansowania wszystkich prac związanych z wydawaniem kolejnych numerów *PG* nie może być wyłącznie wspomniana dotacja. Czynione są zatem starania o pozyskanie sponsora strategicznego, który zgodzi się na pokrycie tych kosztów. Czas pokaże, czy zostaną zrealizowane sukcesem.

Ze spraw podlegających remanentowi jestem winien ogłoszenia wyników konkursu na najlepszy artykuł autorstwa młodych pracowników naukowych (poniżej 35 lat), który został zaanonsowany w *Słowie od nowego redaktora naczelnego* (2024, nr 5). Komisja Nauki Rady Naukowej PIG-PIB, w składzie: Marek Jarosiński (przewodniczący), Ewa Słaby, Magdalena Wdowin, Herbert Wirth i Stanisław Wołkowicz, oceniła 5 artykułów, których autorzy spełniali wymagania, i postanowiła wyróżnić następujące artykuły:

- 1 miejsce: Dawid Potrykus za artykuł *Wpływ stosowanych praktyk rolniczych na dopływ wód podziemnych oraz azotanów do Zatoki Puckiej*;
- 2 miejsce: Michał Kajewski, Wojciech Durak, Michał Maciak, Grzegorz Ziemniak za artykuł *Pierwsze (?) polskie miejskie mikrometeority – analiza chemiczna i fazowa*;
- 3 miejsce: Aleksandra Czul i Wiktoria Brzezińska-Paciorek za artykuł *Analiza dochodów budżetu państwa z tytułu rozporządzania prawem do informacji geologicznej za wynagrodzeniem*.

Redakcja *PG* serdecznie gratuluje wyróżnionym Autorom, jednak konkurs ten raczej nie będzie kontynuowany, ponieważ otrzymujemy za mało artykułów od Autorów spełniających kryterium wiekowe – dominują zespoły wieloautorskie, w których zwykle znajdują się również osoby z dłuższym doświadczeniem zawodowym.

Zważywszy na to, że środowisko naukowe podlega okresowym ocenom, a istotnym elementem ewaluacji są punkty przyznawane za poszczególne publikacje, periodyki o niskiej punktacji przeżywają duży kryzys. Redakcji *PG* udało się nie tylko utrzymać na powierzchni, ale i zwiększyć zainteresowanie Autorów czasopismem jako miejscem publikacji wyników swoich badań. Naturalne są też działania redakcji zmierzające do uzyskania większej liczby punktów przyznawanych czasopismom przez MNiSW.

Stanisław Wołkowicz